

Ovaj je informativni članak pripremljen u suradnji s [Vijećem javnih bilježnika Europske unije \(CNUE\)](#).

1 Na koji se način može sačiniti raspolaganje imovinom zbog smrti (oporuka, zajednička oporuka, ugovor o nasljeđivanju)?

Oporuku može sastaviti svaka osoba s navršenih 18 godina. Oporuka nije valjana ako je sastavljena pod utjecajem psihičke bolesti. Da bi bila valjana, oporuka mora biti sastavljena u pisanom obliku i mora ju potpisati oporučitelj. Oporuci moraju istovremeno svjedočiti dva svjedoka i potpisati ju. Svjedoci moraju znati da svjedoče oporuci, ali ne moraju znati njezin sadržaj.

Dva svjedoka moraju biti starija od 15 godina i ne smiju biti bračni drug, nevjenčani supružnik, brat ili sestra ili izravni srodnik oporučitelja te ne smiju biti povezani s njim. Svjedok ne smije biti ni osoba kojoj se, ili čijem se bračnom drugu, nevjenčanom supružniku, bratu ili sestri, izravnom ili tazbinskom srodniku tom oporukom ostavlja nasljedstvo.

Oporučitelj može sastaviti izvanrednu oporuku (*nödtestamente*) ako zbog bolesti ili nekog drugog hitnog slučaja ne može sastaviti oporuku na prethodno opisan način. Oporuka se zatim može sastaviti usmeno pred dvama svjedocima ili ju oporučitelj može vlastoručno napisati i potpisati.

Ako stranka želi poništiti oporuku, mora sudu podnijeti prigovor protiv oporuke. Taj postupak mora pokrenuti u roku od šest mjeseci od primitka oporuke. Raspolaganje ostavinom valjano je samo u skladu s propisima za oporuke. Ugovori o nasljeđivanju ili drugi ugovori o prijenosu imovine nakon smrti stoga nisu valjani.

2 Treba li ga registrirati i na koji način?

U Švedskoj nema pravila o evidenciji oporuka.

Kako bi oporučitelj osigurao da oporuka postoji i da se može upotrijebiti nakon njegove smrti, trebao bi nekome u koga ima povjerenja reći gdje je ona pohranjena. Oporuke se često pohranjuju u javnobilježničkom uredu ili u banci. Ako nakon smrti oporučitelja nije moguće pronaći oporuku, nasljeđivanje se odvija na temelju zakona. Ako se oporuka kasnije pronađe, ostavinu je moguće ponovno raspodijeliti. Rok zastare je deset godina.

3 Postoje li ograničenja slobode raspolaganja imovinom zbog smrti (npr. nužni dio)?

Da, ako je osoba u braku i/ili ima djece, postoje ograničenja prava na raspolaganje ostavinom.

Ako je oporučitelj bio u braku, nadživjeli bračni drug ima pravo dobiti imovinu koja, zajedno s onime što je nadživjeli bračni drug primio u postupku podjele zajedničke ostavine ili onime što čini zasebnu imovinu bračnog druga, odgovara četirima osnovnim cjenovnim iznosima iz poglavlja 2., odjeljaka 6. i 7. Zakona o socijalnom osiguranju (2014.: SEK 44 400 x 4 = SEK 177 600) (pravilo osnovnog iznosa). To je pravo valjano ako je ostavina dovoljne vrijednosti. To znači da ako nema imovine te vrijednosti, nadživjeli bračni drug nasljeđuje postojeću imovinu. Oporuke kojima se ograničava to pravo nisu valjane u tom smislu.

Djeca i unuci ostavitelja (nazivaju se *bröstarvingar*, „tjelesnim nasljednicima“) imaju pravo na zakonski nužni dio nasljedstva. Nužni dio (*laglott*) polovina je dijela nasljedstva koji na temelju zakona pripada djeci i unucima ako nema oporuke, a djeca i unuci na njega imaju jednako pravo. Oporuke kojima se ograničava nužni dio u toj mjeri nisu valjane. Da bi dobili svoj nužni dio, dijete ili unuk moraju zatražiti izmjenu oporuke u roku od šest mjeseci od primitka.

4 Tko nasljeđuje i koliko u slučaju izostanka raspolaganja imovinom zbog smrti?

Ako nema posebnog raspolaganja ostavinom, nasljedstvo se dijeli u skladu s nasljeđivanjem na temelju zakona. Jedan uvjet za ostvarivanje prava na nasljedstvo jest da osoba mora biti živa u trenutku ostaviteljeve smrti. Na nasljedstvo ima pravo i osoba začeta u trenutku ostaviteljeve smrti i rođena nakon nje.

Zakonom su propisana tri nasljedna reda. Prvi nasljedni red obuhvaća djecu ili unuke ostavitelja. Drugi nasljedni red obuhvaća ostaviteljeve roditelje i braću i sestre, a treći nasljedni red obuhvaća ostaviteljeve djedove i bake i njihovu djecu, odnosno, braću i sestre ostaviteljevih roditelja. Nasljedstvo se raspodjeljuje na jednake dijelove unutar svake grane. Drugi nasljedni red ne nasljeđuje ako je netko iz prvog nasljednog reda živ. Treći nasljedni red nasljeđuje ako nema preživjelih u prvom ili drugom nasljednom redu.

Ako je ostavitelj bio u braku, ostavinu dobiva nadživjeli bračni drug. Nakon smrti nadživjelog bračnog druga zajednički nasljeđuju djeca i unuci, a ako nema djece i unuka, nasljeđuje drugi ili treći nasljedni red. Ti nasljednici stoga imaju pravo na sekundarno nasljedstvo (*efterarv*) nakon smrti nadživjelog bračnog druga.

Ako ostavitelj ima djecu koja nisu djeca nadživjelog bračnog druga, ona imaju pravo dobiti svoj nužni dio nakon ostaviteljeve smrti.

Ako nema nasljednika, ostavinu dobiva Fond za nasljeđivanje (*den allmänna arvsfonden*).

5 Koje je tijelo nadležno:

5.1 u slučajevima nasljeđivanja?

Raspodjela ostavine uglavnom se obavlja bez sudjelovanja nadležnih tijela. Ostavinu nakon smrti zajednički dijele stranke koje imaju pravo na nasljedstvo, zajednički vlasnici ostaviteljeve ostavine. Stranke u ostavini uključuju nadživjelog bračnog druga ili nevjenčanog supružnika, nasljednika i univerzalne oporučne nasljednike. Tri mjeseca nakon smrti Poreznoj se upravi (*Skatteverket*) mora dostaviti popis ostavine. Na njemu su navedeni imovina i dugovi iz ostavine ostavitelja. Na popisu ostavine prikazano je koje osobe imaju ovlasti zastupati državu. Porezna uprava tijelo je nadležno i za traženje nasljednika čije je boravište nepoznato objavljivanjem oglasa u službenom listu Švedske (*Post- och Inrikes Tidningar*).

Ako to zatraži jedna od stranaka ostavine, sud može naložiti povjerenje imovine na upravljanje službenom državnim upravitelju (*boutredningsman*) te imenovati tog upravitelja. Ako se stranke ne mogu dogovoriti o raspodjeli ostavine, bit će imenovan poseban državni službenik za raspodjelu ostavine (*skiftesman*). Ta ih osoba može prisiliti na raspodjelu ostavine. Državnog službenika za raspodjelu ostavine imenuje redovni nadležni sud.

Ostavinske sporove isto tako rješava redovni nadležni sud.

Ako je neka od stranaka ostavine maloljetna ili pravno nesposobna, imenuje se skrbnik. Skrbnika (*god man*) imenuje glavni skrbnik (*överförmyndaren*).

5.2 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nasljedstva?

5.3 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju legata?

5.4 za primanje izjave o odricanju ili prihvaćanju nužnog dijela nasljedstva?

Nasljednik ne mora posebno prihvatiti pravo na nasljedstvo. Međutim, mora se javiti i, ako je stranka ostavine, mora pomoći upravljati ostavinom. Ako je osoba stekla pravo na nasljedstvo na temelju oporuke i želi to pravo ostvariti, mora o oporuci obavijestiti one koji su nasljednici na temelju zakona. Obavijest o oporuci dostavlja se u obliku ovjerene preslike oporuke čiji primitak nasljednici moraju potvrditi. Nakon primitka obavijesti, nasljednici koji vjeruju da bi oporuku trebalo proglasiti ništavom, nasljednici koji žele da se oporuka izmijeni kako bi primili svoj nužni dio ili nadživjeli bračni drug koji želi primijeniti pravilo o osnovnom iznosu mogu u roku od šest mjeseci sudu podnijeti prigovor.

Dijete ili unuk ostavitelja može se odreći prava na nasljedstvo u korist nadživjelog bračnog druga. To nije odricanje od nasljedstva, već nasljednik odgađa pravo na nasljedstvo. Nasljednik će imati pravo na sekundarno nasljedstvo iz ostavine nadživjelog bračnog druga i kada nadživjeli bračni drug umre, nasljednik će dobiti njegov udio u nasljedstvu. Ako nasljednik nije živ u trenutku smrti nadživjelog bračnog druga, umjesto njega nasljedstvo dobivaju nasljednikovi nasljednici.

Nasljednik ili oporučni nasljednik može se odreći prava na nasljedstvo izravnom obavijesti oporučitelju prije njegove smrti. Takvo se odricanje primjenjuje na nasljednikove nasljednike, ako nije navedeno drugačije. Međutim, dijete ili unuk ili njegovi nasljednici uvijek imaju pravo na svoj nužni dio.

Ako se nasljednik ili oporučni nasljednik povuče ili ne preuzme nasljedstvo, Porezna uprava može mu naložiti da ostvari svoje pravo u roku od šest mjeseci od primitka tog naloga. Ako nasljednik ili oporučni nasljednik ne ostvari svoje pravo, izgubit će pravo na nasljedstvo. Osoba se može odreći prava na nasljedstvo do trenutka raspodjele ostavine.

6 Kratak opis postupka rješavanja nasljedstva sukladno nacionalnom zakonu, uključujući likvidaciju ostavine i raspodjelu imovine (time su uključeni podaci o tomu je li postupak nasljeđivanja pokrenuo sud ili neko drugo nadležno tijelo po službenoj dužnosti)*

Nakon smrti ostavitelja imovinom umrle osobe moraju zajednički upravljati stranke ostavine, odnosno nadživjeli bračni drug ili nevjenčani supružnik te nasljednici i univerzalni oporučni nasljednici. Oni su nadležni za sastavljanje popisa ostavine (*boupteckning*) i njegovo podnošenje Poreznoj upravi. Ako je imovina veća od dugovanja, višak se raspodjeljuje u skladu sa zakonom ili kako je navedeno u oporuci. Ostavina se raspodjeljuje na temelju isprave o raspodjeli ostavine (*arvskifte*), koju sastavljaju nasljednici i univerzalni oporučni nasljednici. Isprava o raspodjeli ostavine mora biti u pisanom obliku i nasljednici ju moraju potpisati. Ako se nasljednici ne mogu složiti oko raspodjele, može se imenovati službenik za raspodjelu ostavine (*skiftesman*) koji će prisilno raspodijeliti ostavinu. Ako je u oporuci imenovan izvršitelj (*testamentsexekutor*), on je odgovoran za raspodjelu.

Ako je ostavitelj bio u braku ili nevjenčanoj zajednici, obično se vrši raspodjela zajedničke imovine para. Raspodjela zajedničke imovine vrši se prije raspodjele ostavine ostavitelja.

7 Kada i kako osoba postaje nasljednik ili legatar?

Osoba postaje nasljednikom (*arvinge*) na temelju zakona. Da bi mogla biti nasljednikom, osoba mora biti živa u trenutku ostaviteljeve smrti. U protivnom mora biti začeta prije i rođena nakon ostaviteljeve smrti. Postoje tri različita nasljedna reda za osobe koje imaju pravo na nasljedstvo. Više informacija dostupno je u odgovoru na pitanje br. 4.

Osoba postaje oporučnim nasljednikom (*testamentstagare*) ako joj je ostavljena imovina na temelju valjane oporuke. Ako oporučni nasljednik nije živ u trenutku smrti oporučitelja, njegovo mjesto zauzimaju njegovi srodnici koji imaju pravo na nasljedstvo u skladu s nasljeđivanjem na temelju zakona.

8 Jesu li nasljednici odgovorni za dugove preminuloga i pod kojim uvjetima?

Ne, nasljednici nisu odgovorni za dugove ostavitelja. Kada osoba umre, njezina imovina i dugovi prelaze u ostavinu (*dödsbo*). Ostavina je samostalna pravna osoba te stoga ima svoja prava i obveze. Ako dugovi premašuju imovinu, ostavina ide u stečaj i ne vrši se raspodjela nasljedstva.

9 Koji su dokumenti i/ili informacije potrebne u svrhu registracije nepokretne imovine?

Osoba koja je stekla nepokretnu imovinu s vlasničkim pravima obično mora u roku od tri mjeseca podnijeti zahtjev za upis stečene imovine u Nacionalnom zemljišnoknjižnom uredu (<http://www.lantmateriet.se/>). Osoba koja podnese zahtjev za upis vlasništva mora dostaviti ispravu o stjecanju i druge isprave kojima se dokazuje stjecanje. To znači, na primjer, da je u slučaju kupnje potrebno, među ostalim, dostaviti i ispravu o kupnji. Ako je imovina stečena na temelju nasljedstva, u nekim je slučajevima dovoljno (ako postoji samo jedna stranka ostavine) dostaviti registrirani popis ostavine u izvorniku i ovjerenoj preslici. U drugim se slučajevima mora dostaviti isprava o raspodjeli imovine u izvorniku i ovjerenoj preslici. Može biti potrebno dostaviti i druge isprave, na primjer, suglasnost glavnog skrbnika ako je stranka ostavine maloljetna ili pravno nesposobna osoba. U nekim slučajevima osoba može podnijeti zahtjev za upis vlasništva podnošenjem oporuke koja ima pravni učinak, umjesto isprave o raspodjeli ostavine.

Vlasnikom imovine smatra se osoba koja je posljednja podnijela zahtjev za upis vlasništva.

9.1 Je li imenovanje upravitelja obvezno ili je obvezno na zahtjev? Koje je korake potrebno poduzeti ako je imenovanje upravitelja obvezno ili obvezno na zahtjev?

Obavezno je imenovati službenog državnog upravitelja ako stranka ostavine traži njegovo imenovanje. Oporučni nasljednik, odnosno osoba koja je naslijedila određenu imovinu na temelju oporuke, ima pravo zatražiti službenog upravitelja ostavine. Upravitelja ostavine imenuje nadležni sud. Upravitelj ostavine mora imati nužno znanje za upravljanje ostavinom.

Oporučitelj može u svojoj oporuci predvidjeti da će ostavinom umjesto nasljednika i univerzalnih oporučnih nasljednika upravljati izvršitelj.

9.2 Tko je ovlašten za izvršavanje oporuke nakon smrti i/ili upravljanje ostavinom?

Ponajprije su za to ovlaštene stranke ostavine, tj. nadživjeli bračni drug ili nevjenčani supružnik, nasljednici i univerzalni oporučni nasljednici. Osobe koje su stranke ostavine moraju biti navedene na popisu ostavine. Ako je imenovan službeni upravitelj ostavine ili izvršitelj oporuke, oni su ovlašteni zastupati ostavinu umjesto stranaka ostavine.

9.3 Koje ovlasti ima upravitelj?

Zadaća je službenog upravitelja ostavine analizirati imovinu i dugove iz ostavine i upravljati imovinom. Također treba utvrditi koji su nasljednici ili oporučni nasljednici koji će raspodijeliti imovinu u skladu sa zakonom o nasljeđivanju ili oporukom. Upravitelj ostavine stoga je ovlašten potpisivati pravne isprave koje su za to potrebne. Ovlasti upravitelja ostavine podliježu određenim ograničenjima, tj. kada prodaju nepokretnu imovinu, upravitelji ostavine moraju imati pisanu suglasnost svih zajedničkih vlasnika ili, ako takvu suglasnost nije moguće ishoditi, dozvolu nadležnog okružnog suda.

10 Koji se dokumenti obično izdaju sukladno nacionalnom zakonu tijekom ili na kraju postupka nasljeđivanja kojima se dokazuju status i prava korisnika? Imaju li ti dokumenti posebnu dokaznu snagu?

Najčešće su isprave popis ostavine i isprava o raspodjeli ostavine.

Popis ostavine (*boupteckning*): Nakon postupka popisivanja ostavine, na koji moraju biti pozvani svi nasljednici i oporučni nasljednici, sastavlja se popis ostavine koji se mora dostaviti Poreznoj upravi. Na popisu su navedeni, među ostalim, nasljednici i oporučni nasljednici te imovina i dugovi iz ostavine. Osoba koja najbolje poznaje ostavinu i koja izrađuje popis ostavine mora službeno potvrditi da su informacije sadržane na popisu ostavine točne. Dvije osobe moraju potvrditi da je na popisu ostavine sve ispravno navedeno. Popisu ostavine moraju se priložiti oporuka i predbračni ugovor. Porezna uprava upisuje popis ostavine. Registrirani popis imovine važan je u građanskom pravu. Tom se ispravom, pojedinačno ili uz isprave o raspodjeli ostavine, stranke ostavine mogu služiti kao ispravom o vlasništvu, na primjer, kada treba povući novac s bankovnog računa ostavitelja i kada treba podnijeti zahtjev za upis vlasništva nad imovinom.

Isprava o raspodjeli ostavine (*arvsskifte*): Kada se raspodjeljuje ostavina, treba sastaviti ispravu o raspodjeli ostavine. Isprava o raspodjeli ostavine mora biti u pisanom obliku i moraju ju potpisati nasljednici i/ili oporučni nasljednici. Isprava o raspodjeli ostavine isto je tako važna u građanskom pravu i te se stranke ostavine njome mogu služiti kao ispravom o vlasništvu.

U švedskom zakonodavstvu primjenjuje se načelo slobodne ocjene dokaza, što znači da nema posebnih odredaba o dokaznoj vrijednosti određene isprave.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 16/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.